

ПРОМЕНИ В ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНОВИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за електронното управление

ПРАВНИ ПРОЦЕДУРИ:

Регистрация на търговска марка

- Производство пред Патентно ведомство
- Срокове

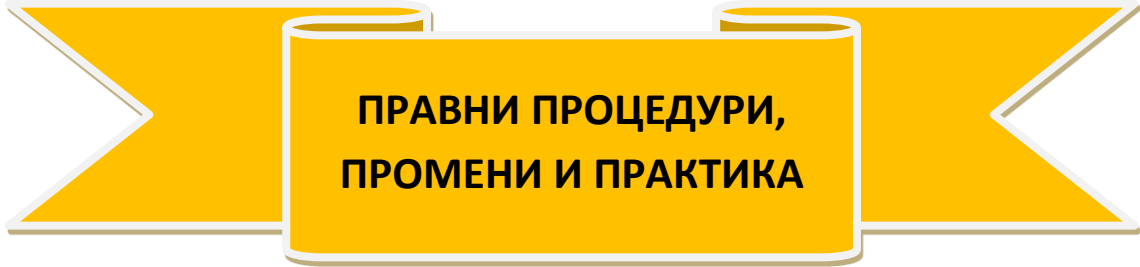
ЗАКОНОПРОЕКТИ:

- Законопроект за допълнение на Закона за здравето
- Проект на Постановление на МС за определяне на размера на минималната работна заплата за страната за 2024 г.

ВАЖНА ИНФОРМАЦИЯ:

ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 1/2020 г. на ВКС от 31.05.2023 г.

ПРАВНИ ПРОЦЕДУРИ, ПРОМЕНИ И ПРАКТИКА

Уважаеми читатели,

Имаме удоволствието да Ви представим третия брой за 2023-та година на е-бюлетин „Правни процедури, промени и практика“ с периодичност на всеки три месеца.

Целите, които си поставяме са да Ви информираме за актуалните законодателни промени и специфичните особености по прилагане на закони и процедурни действия по спазването им. В тази връзка основните рубрики, които поддържаме са насочени към:

- Кратък и обобщен преглед по последно приетите закони и подзаконови нормативни актове и техните изменения и допълнения, които са от значение за кооперативните организации.
- Поглед на основни правни процедури, свързани с дейността и задълженията на кооперативните организации, във връзка с развиваната от тях дейност.
- Актуална информация относно внесени в Народното събрание предложения за изменения и/или допълнения на закони и подзаконови нормативни актове.
- Важна съдебна практика по актуални въпроси, засягащи кооперативния живот, както и интересни казуси и решения във връзка с отправени към нас запитвания.

Народното събрание прие Закон за изменение и допълнение на Закона за електронното управление /ЗЕУ/, който е обнародван в брой 80 на Държавен вестник от 19.09.2023 г. и е в сила от същата дата.

С приетите изменения се цели разрешаването на няколко съществени проблема, които са свързани с ефективното, сигурно и лесно предоставяне на електронни административни услуги за гражданите и бизнеса, с дейността при предоставянето на електронни административни услуги, както и с разрешаване на пречки пред осъществяването на комплексно административно обслужване. Чрез предлаганите изменения и допълнения съществено ще се ускори процесът по развитието на електронното управление в Република България с реални ползи за потребителите на услугите, както и за административните органи, които ги предоставят.

Основните предложения за изменения и допълнения касаят:

1. Отпадане на нуждата от представяне на удостоверения като приложения при заявяване на административни услуги.
2. Отпадане на хартиените документи (вкл. стикери) за доказване на данни за лица или обекти.
3. Въвеждане на задължение за държавната и общинска администрация за водене на регистри в електронен вид.

С предложените изменения законодателят цели да ограничи в максимална степен съществуващата в момента практика държавните и общински институции да изискват предоставянето от страна на гражданите на различни видове удостоверения, при заявяването на административни услуги. За преодоляване на тази административна тежест се предвижда задължение за администрацията да създаде и води в електронен вид съответните регистри, съдържащи информацията, която към настоящия момент се изисква да бъде представена от гражданите.

Административните органи ще могат да използват безплатно системата за създаване и водене на регистри в електронен вид, които да отговарят на изискванията на закона. Това ще става или чрез собствена информационна система, или чрез новоуредена централизирана система. Във връзка с това, се отменя и възможността с подзаконов акт да се

въвежда изискване за представяне на документи за доказване на обстоятелства, които са отразени в регистър.

По този начин всички наредби, включително общински, в които се е регламентирано задължение за гражданите да предоставят непредвидени в закон удостоверения и бележки, стават незаконосъобразни. Такива например са исканите сега удостоверения за семейно положение, за наследници, за постоянен или настоящ адрес, както и за липса на задължения към Националната агенция по приходите. Администрациите трябва да приведат регистрите в електронен вид не по-късно от **31 март 2024 г.** Това ще става по график, който ще бъде приет с постановление на Министерския съвет до 31 октомври 2023 г.

4. Улесняване на заявяването на електронни административни услуги чрез премахване на изискването за квалифициран електронен подпис за физически лица за някои от услугите.

5. Създаване на допълнителни стимули за използване на административни услуги по електронен път и устойчиво регламентиране на института на посредника при предоставяне на административни услуги.

Друга промяна засяга достъпа на гражданите до предлаганите електронни услуги, които вече ще могат да се заявяват без да е необходимо заявленията да се подписват с квалифициран електронен подпис (КЕП).

От друга страна, за да се насърчи развитието на електронните административни услуги, е предвидено, че таксата за съответната административна услуга ще бъде в намален размер, когато същата е заявена по електронен път, а не на гише. Таксата за е-услуга е в размер най-малко с 10% по-ниска от тази, която се заявява на място в общинските и държавни институции.

С промените в закона се урежда и дейността на посредниците на електронни административни услуги. Това се прави основно с цел улеснение на хората, които не ползват интернет, или живеят на отдалечени от общинския или областния център места. Гражданите ще могат да заявяват административни услуги чрез посредник с изключение на пребиваващите у нас чужденци. Посредникът, срещу възнаграждение, заявява административните услуги по електронен път.

6. Повишаване на сигурността на системата за сигурно електронно връчване и предоставяне на възможност за изцяло електронен процес по налагане на административни наказания.

Въвежда се и електронно връчване на книжа в производството по административни наказания. Създава се ред за електронно връчване на електронни фишове и наказателни постановления по реда на Закона за административните нарушения и наказания през Системата за сигурно електронно връчване /например връчването на актове и фишове от КАТ или НАП/. За целта гражданинът трябва изрично да посочи, че желае книжата да му бъдат връчени онлайн. Предстои да бъде регламентиран начинът, по който ще се извършва уведомяването от страна на гражданите, че същите желаят да получават по електронен път книжа и документи. Ако в 14-дневен срок след получаване на писмото от съответната институция по електронната поща, то не бъде отворено, ще се счита, че актът не е връчен.

Търговската марка е отличителният знак на всеки един бизнес, който го прави разпознаваем и който го отличава от сходни дейности и продукти. Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за марките и географските означения /ЗМГО/, марката е знак,

който е способен да отличава стоките или услугите на едно лице от тези на други лица и може да бъде представен графично. Такива знаци могат да бъдат думи, включително имена на лица, букви, цифри, рисунки, фигури, формата на стоката или на нейната опаковка, комбинация от цветове, звукови знаци или всякакви комбинации от такива знаци.

Основната функция на търговската марка е да идентифицира търговския произход на даден продукт и/или услуга. Освен това, тя предава послание за качеството на стоките и/или услугите на предприятието, като по този начин улеснява избора на потребителя.

Марката може да бъде **търговска, сертификатна, колективна и марка за услуги.**

В този брой на бюлетина ще разгледаме процедурата за регистрацията на търговската марка, която е най-често запазвания вид марка.

Заявители на марки могат да бъдат както български физически и юридически лица, така и чуждестранни такива, като чуждестранните физически и юридически лица извършват действия пред Патентното ведомство, лично или чрез представител по индустриална собственост, дружество или съдружие на представители по индустриална собственост или на адвокати /упълномощено лице по чл. 3, ал. 1 от ЗМГО/.

Производство пред Патентното ведомство

За да запазите своя марка, на първо място е необходимо да се попълни **Заявка за регистрация на марката /по образец/**, който можете да намерите на сайта на Патентното ведомство. Заявката съдържа задължителни полета за попълване, като **името на заявителя, неговото**

ЕИК или ЕГН, адреса за кореспонденция, изображение на марката, вида на марката /комбинирана, словна, фигуративна и др./ и най-важното – списък на стоките и/или услугите, за които се иска регистрацията на марката. За да бъде извършено проучване, както и за целите на регистрацията на търговска марка, е необходимо да бъдат избрани класовете на стоките и/или услугите, които да бъдат защитени. Те представляват индивидуализация на стоките и/или услугите, които ще бъдат предлагани на пазара под желаната марка. Класовете са разделени за стоки и за услуги, като това не пречи същите да бъдат избрани и в комбинация.

Към заявката се прилага документ за платена такса по сметката на Патентното ведомство /ПВ/. Таксите са в размер на 520 лева за една марка до три заявени класа и по 30 лева за всеки следващ клас стоки/услуги, както и 50 лева за издаване на свидетелство за регистрацията.

Документите и данните в заявката се представят на български език. Тук е важно да отбележим, че за дата на подаване на заявката се счита датата, на която са получени документите /заявката и платежното/ в ПВ. В случай, че има друга подадена заявка за същата марка, право на приоритет има заявителят, който първи е подал своята заявка в ПВ.

Втората стъпка от производството пред ПВ е извършването на т.нар. формална експертиза. Това означава, че за всяка подадена заявка се проверява дали са изпълнени изискванията за установяване дата на подаване. Когато тези изисквания не са изпълнени, заявката се смята за неподадена. След това се проверява дали е приложен документ за внесена такса. Ако такъв не е приложен, на заявителя се предоставя едномесечен срок за отстраняване на недостатъка. Ако в този срок таксите не бъдат платени, заявката се смята за оттеглена. В двумесечен срок от представяне на документа за платена такса се извършва експертиза, при която се проверява отново дали са изпълнени изискванията.

Третата стъпка от производството е извършване на експертиза по същество. В тримесечен срок от приключване на формалната експертиза се извършва експертиза по същество, т.е. когато има основание за отказ на регистрацията за всички или за част от стоките или услугите, заявителят се

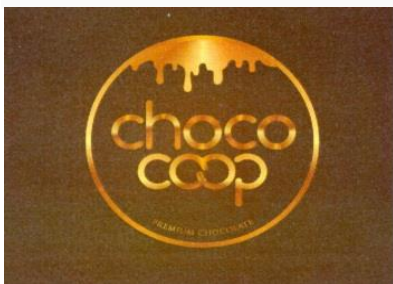
уведомява, като се посочват всички мотиви за отказа и му се предоставя 3-месечен срок за възражения. Когато в този срок, заявителят не отговори, не направи основателни възражения и/или не ограничи списъка със стоки и услуги, се взема решение за пълнен или частичен отказ.

ВАЖНО: Всяка заявка, която отговаря на посочените изисквания, се публикува в официалния бюлетин на ПВ. Публикацията се извършва в едномесечен срок след приключване на експертизата по същество.

До вземане на решение по заявката, заявителят може да я оттегли или да ограничи списъка на стоките и услугите, за които марката е заявена. В случай, че оттеглите заявката си, ще бъде постановено решение за прекратяване на производството.

Тук е важно да отбележим, че в тримесечен срок от датата на публикация на заявката, всяко физическо или юридическо лице, както и сдружения, представляващи доставчици на услуги, търговци или потребители могат да подадат **възражение** срещу регистрацията на марката, което се подава в писмена форма с мотиви. А притежателят на по-ранна марка може да подаде **опозиция** срещу регистрацията на заявената от Вас марка, в случай, че тя съвпада с друга, вече регистрирана марка.

Последната стъпка е регистрацията на търговската марка. В едномесечен срок от изтичане на срока за подаване на опозиция или когато опозицията е отхвърлена изцяло или частично като неоснователна с влязло в сила решение, на заявителя се изпраща уведомление за плащане на такси за регистрация, публикация и издаване на свидетелство, ако същите не са заплатени, заедно с подаване на заявката. Когато таксите бъдат платени, в едномесечен срок се взема решение за регистрация на марката.

Марката се вписва в Държавния регистър на марките, публикува се в официалния бюлетин на ПВ и на заявителя се издава свидетелство за регистрация.

Срокове:

Срокът на действие на регистрацията е 10 години, считано от датата на подаване на заявката.

Регистрацията може да бъде подновявана неограничено за следващи периоди от десет години.

Важно: След като регистрирате Ваша марка, Вие имате право да я използвате, да се разпореждате с нея, както и да забраните на трети лица те да я използват без Ваше съгласие.

През м. септември в Народното събрание е внесен Законопроект за допълнение на Закона за здравето /ЗЗ/. С предлаганите допълнения в Глава трета се създава Раздел III а „Мобилна медицинска помощ“. Законът ще влезе в сила от 01.01.2024 г.

Законопроектът има за цел да създаде условия за изграждането на система от специализирани здравни автомобили (мобилни манипулационни) на територията на Република България, по примера на кооперативния здравен автомобил, стопанисван от кооперативното дружество „СБР-Здраве“ ЕАД. Те ще посещават населени места, в които няма общопрактикуващи лекари или постоянен медицински пункт, или той не се посещава най-малко веднъж месечно, за най-малко два часа от лекар. Целта е превенция и навременно лечение на заболявания. Получените данни от манипулационните ще се използват за създаване и натрупване на отворени и споделени медицински данни, както и за изготвяне на специализирана статистика.

Голяма част от българското население не се осигурява на законово предвидените основания и остава дистанцирано от здравеопазването, в т.ч. и не се наблюдава достатъчно високо ниво на профилактика и превенция. Много възрастни хора, които живеят предимно в малки населени места, нямат достъп нито до профилактични прегледи, нито до медицинска помощ. В последните години се наблюдава известно засилване на процеса по заселване на млади семейства, с деца, в по-малки населени места, в които няма медицински пунктове. **Посещението на мобилните манипулационни на тези населени места, ще осигури навременна и ефективна здравна профилактика не само при възрастното население, но и при децата.**

Цялата дейност по разпределянето на средствата, задачите и организацията на мобилните медицински услуги, както и по провеждането на научни медицински проучвания, ще се извършва от Изпълнителна агенция „Превенция, профилактика и медицински проучвания“. Агенцията ще има териториални звена в отделните области.

ВАЖНО: Мобилните манипулационни ще представляват специализирани здравни автомобили с обособена част за медицински прегледи, като ще разполагат с цялата необходима апаратура за

извършване на профилактични медицински прегледи (ЕКГ, кръвни изследвания, измерване на кръвно налягане, сатурация и др.). Екипът ще се състои най-малко от двама души – шофьор, който може да бъде и медицинско лице, и поне още едно медицинско лице (лекар, сестра, лекарски асистент).

Броят специализирани здравни автомобили, които ще се изпращат в конкретен регион/община, ще зависи от броя на населението в тази област, както и от броя на съответните населени места. Те ще работят по предварително изготвени графици и маршрути. Освен подобряване достъпът на гражданите до медицинска помощ, специализираната мобилна медицинска помощ, ще спомогнат за изграждането на актуална здравна карта на страната.

ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МС ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗМЕРА НА МРЗ ЗА СТРАНАТА ЗА 2024 Г.

През м. септември в Народното събрание беше внесен проект на Постановление на Министерски съвет, с който се предлага определянето на нов размер на минималната работна заплата за страната, считано от 01.01.2024 г.

С постановлението се предвижда размерът на минималната месечна работна заплата за страната да е 933 лв., а на минималната часова работна заплата 5,58 лв. при нормална продължителност на работното време 8 часа и при 5-дневна работна седмица.

На 31.05.2023 г., ОСТК на Върховния касационен съд прие Тълкувателно решение № 1/2020 г., образувано с разпореждане на председателя на ВКС, в което са обсъдени няколко въпроса, като ние ще разгледаме най-важните от тях, а именно: **1. По какъв ред се прекратява еднолично дружество с ограничена отговорност при смърт на едноличния собственик на капитала и управител на дружеството и бездействие на наследниците му? и 2. Кой е легитимиран да получи уведомлението на управителя за заличаването му по реда на чл. 141, ал. 5 ТЗ?**

По първия въпрос са дадени различни разрешения от отделни състави на ВКС. Според първото разрешение при смърт на едноличния собственик на капитала, който е и управител на едноличното дружество с ограничена отговорност, и при бездействие на наследниците му по смисъла на чл. 157, ал. 1, предл. последно ТЗ, дружеството се прекратява по право към датата на смъртта, поради което и последващ конститутивен иск с правно основание чл. 155, т. 3 ТЗ за прекратяване на дружеството е недопустим. Според второто разрешение в хипотезата на чл. 157, ал. 1, предл. последно ТЗ дружеството не се прекратява по силата на закона с настъпването на факта на смъртта на собственика на капитала – управител на дружеството, а въз основа на съдебно решение, постановено по иск на прокурора на основание чл. 155, т. 3 ТЗ вр. чл. 154, ал. 1, т. 5 ТЗ. В този случай не следва да се търсят аналогии относно легитимираните лица, които могат да заявят вписване на съответните обстоятелства в ТРРЮЛНЦ. **ОСТК на ВКС намира за правилно второто разрешение.**

Съгласно чл. 157, ал. 1 ТЗ дружество с ограничена отговорност, в което капиталът се притежава от едно физическо лице, се прекратява със смъртта му, ако не е предвидено друго или наследниците не поискат да продължат дейността. Разпоредбата се намира в раздел V на глава XIII от Търговския закон – „Прекратяване и ликвидация на дружеството“. Съгласно чл. 156, ал. 1 ТЗ при прекратяване на дружеството на основанията по чл. 154, т. 1, т. 2 и т. 5 ТЗ и чл. 155 ТЗ се открива производство по ликвидация. Ликвидацията е законоустановена последица от прекратяването на търговското дружество и настъпва безусловно. По тази причина прекратяването и ликвидацията на дружество с ограничена отговорност заедно формират обща група обстоятелства, подлежащи на вписване в ТРРЮЛНЦ, видно от раздел XVI от Наредба № 1 от 14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до

търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, които съответно се заявяват за вписване с едно заявление (Б6).

Ликвидацията на търговските дружества бива доброволна - по волята на съдружниците/акционерите, и принудителна. В случая на чл. 157, ал. 1, 4 предл. последно ТЗ поради смъртта на едноличния собственик на капитала и бездействието на наследниците му доброволна ликвидация не може да бъде проведена, тъй като дружеството няма волеобразуващ орган, който да вземе такова решение. От друга страна, принудителна ликвидация може да бъде разпоредена със съдебно решение за прекратяване на дружеството (чл. 155 ТЗ, чл. 517 ГПК) или за обявяването му за недействително (чл. 70, ал. 3 ТЗ) и е винаги предвидена в закона. **Прекратяването на дружеството с ограничена отговорност, разбираемо и като прекратяване на дейността му, извън специално уредените случаи по чл. 154, ал. 1, т. 3 и т. 4 ТЗ, не може да настъпи без едновременно с него да започне и процедура по ликвидация.** Вписването на тези обстоятелства е от значение за удовлетворяването на кредиторите и е в обществен интерес. С оглед горното и предвид посочените в чл. 157, ал. 1 ТЗ отрицателни условия за прекратяване на ЕООД се налага изводът, че смъртта на едноличния собственик на капитала не е абсолютно, пряко и автоматично действащо прекратително основание, а единствено относително и непряко такова, тъй като зависи от наличието на две отрицателни предпоставки – да не е предвидено друго в учредителния акт или наследниците да не са поискали продължаване на дейността на дружеството. Липсата на изявление в посочения смисъл води до състояние на висящност и очакване, което е пречка да настъпи действието на предвиденото с разпоредбата прекратително основание. Следователно в периода от смъртта на собственика на капитала до волеизявлението за продължаване на дейността по смисъла на чл. 157, ал. 1 предл. последно ТЗ, дружеството не може да се счита за прекратено.

По втория въпрос в практиката на съдилищата се застъпват различни становища, като основните са дали напускащият управител на ООД в качеството си на законен представител на дружеството може сам да получи отправеното от него уведомление за заличаване от ТРРЮЛНЦ, включително като го заведе в съответните книги, или поради противоречие на интересите му с тези на дружеството уведомлението следва да бъде получено от друго лице и кое следва да е то. **ОСТК на ВКС намира за правилно становището, според което уведомлението по чл. 141, ал. 5 ТЗ не следва да се връчва чрез напускащия управител, въпреки**

представителните му правомощия. С оглед съществените неблагоприятни последици, които могат да настъпят за дружеството при заличаването на управителя по реда на чл. 141, ал. 5 ТЗ, следва да съществуват гаранции, че уведомлението на напускащия управител (с характер на предизвестие) ще достигне реално до дружеството, за да организира то своевременно устройствените си дела. Единствената предвидена в чл. 141, ал. 5 ТЗ гаранция за това е писмената форма на уведомлението. От разпоредбата на чл. 141, ал. 5 ТЗ безспорно следва, че писменото уведомление на управителя за заличаването му се отправя до дружеството. Уведомлението следва да бъде изпратено на адреса на управление на дружеството или на адреса за съобщения, ако дружеството има обявен такъв, или съответно на електронния му адрес. Връчването може да се извърши по всички допустими способи, например по пощата с обратна разписка, с нотариална покана, чрез частен съдебен изпълнител. В закона не са предвидени конкретни органи или лица, чрез които да бъде получено уведомлението, с оглед различната вътрешна организация на дружествата. В зависимост от избрания начин на уведомяване това могат да са лица от канцеларията, натоварени с деловодни функции; лица с достъп до кореспонденцията, получавана по електронен път; друг управител; съдружник и изобщо всяко лице, което е съгласно да приеме уведомлението от името на дружеството.

Главна дирекция „Правна“
към Централен кооперативен съюз:
тел: 02/92 66 848
02/92 66 360
e-mail: соор_pravna@cks.bg